

Geologian tutkimuskeskus
PL 77
96101 ROVANIEMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kaulus 1 - 5

Hakija Geologian tutkimuskeskus
Espoo

Yhteystiedot:
PL 77
96101 ROVANIEMI
puh. 020 550 11

Lisätietoja antaa:
Jouni Arrevaara, puh. 020 550 4332

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 16.12.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 4.2.2011 esteettömyystodistus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Savukoski (742)

KaivNro 9109/1; valtausalueen nimi: Kaulus 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
742-893-11-1	Valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 9109/2; valtausalueen nimi: Kaulus 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
742-893-11-1	Valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 9109/3; valtausalueen nimi: Kaulus 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
742-893-11-1	Valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 9109/4; valtausalueen nimi: Kaulus 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
742-893-11-1	Valtionmaa II	Valtion metsämaat	98,40
		Yhteensä ha	98,40

KaivNro 9109/5; valtausalueen nimi: Kaulus 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
742-893-11-1	Valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 498,40 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalue sijaitsee Kemin-Sompion erityisellä poronhoitoalueella ja Natura 2000-verkostoon kuuluvan Yli-Nuortin luonnonsuojelun alueen (FI1301513) läheisyydessä.

Valtausalue sijaitsee Soklin kaivospiirin (KaivNro 2019) välittömässä läheisyydessä.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: harvinaiset maametallit (lantanidit), niobi.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 31.10.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 29.11.2013 saakka alueen kunnanvirastossa ja Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 29.11.2013.

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei ole katsottu asianosaisiksi, koska hakija on hakemuksessaan ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksiin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9109/1	Kaulus 1
2. Kaivosrekisterinumero 9109/2	Kaulus 2
3. Kaivosrekisterinumero 9109/3	Kaulus 3
4. Kaivosrekisterinumero 9109/4	Kaulus 4
5. Kaivosrekisterinumero 9109/5	Kaulus 5

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan asianomaiselle paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen (1.4.2014 alkaen Pohjois-Suomen) hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu Geologian tutkimuskeskuksen alueella tekemiin geokemiallisiin ja geofysikaalisiin tutkimuksiin sekä geologisiin päätelmiin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Valtausalueella on suunniteltu tehtäväksi seuraavia tutkimuksia:

- Geofysikaalisia maastomittauksia. Mittauksilla selvitetään kallioperän magneettiset, sähköä johtavat ja säteilevät vyöhykkeet.
- Geokemiallista moreeni- ja rapakallionäytteenottoa, jolla pyritään rajaamaan potentiaalinen alue myöhemmin tapahtuvaan kalliokairaukseen.
- Tämän jälkeen kairataan 500 - 1000 m ja tuloksista riippuen myöhemmin lisää. Kairauksella selvitetään esiintymän kokoa ja laatua. Syväkairaus tehdään ns. kevyellä näytteenottokalustolla kesällä tai talvella.

Kohteeseen kairataan noin 100 - 200 m:n pituisia reikiä ja reiästä saatu kivisydän analysoidaan. Jos tutkimustulokset ovat lupaavia, aloitetaan jatkotoimenpiteiden suunnittelu. Jatko-toimenpiteinä seuraavina vuosina on yleensä maastomittausten laajentaminen ja lisäkairaus.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Savukosken kunta

Kunnanhallitus antaa lausunnon, jossa todetaan, ettei Soklin osayleiskaavan alueelle tulevalle valtaukselle ole kaivoslain mukaisia esteitä, eikä kunta vastusta valtauksen myöntämistä.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Haettu valtausalue Kaulus 1-5 sijoittuu Yli-Nuortin (FI1301503) Natura-alueen välittömään läheisyyteen 30 - 150 metrin etäisyydelle. Natura-alue on tyypiltään yhteisön tärkeänä pitämä alue, SCI (luontotyyppialue).

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelulain 42 §:n koko maassa rauhoitettujen kasvilajien, eikä 46 §:n uhanalaisten lajien (putkilokasvien, sammalten, jäkälien, kääväkkäiden eikä eläinten) tiedossa olevia havaintopaikkoja. Alueen rajalla on kaksi luonnonsuojelulain 42 §:n mukaan koko maassa rauhoitetun kasvilajin, luontodirektiivin liitteen II b ja IV b lajin ja silmälläpidettävän (NT) laaksoarhon (*Moehringia lateriflora*) havaintopaikkaa ja Yli-Nuorttijoan varressa Natura-alueella on runsaasti laaksoarhon havaintopaikkoja. Lähimmät uhanalaiset putkilokasvit sijoittuvat alle 20 metrin etäisyydelle valtausalueelta Kaulus 1 alueen pohjoisnurkassa.

Laaksoarhon esiintymät eivät vaarannu, kun tela-alustaisilla maastoajoneuvoilla liikutaan valtausalueen sisällä ja jokivarressa ei maastoajoneuvolla liikuta joen suuntaisesti rantatörmillä eikä kairauspisteitä tehdä jokitörmälle. Kaulus 1-2 suoalueilla tutkimukset tulee tehdä talvela, ettei suoluontotyyppien kasvillisuus tarpeettomasti heikenny ja vaikutukset Natura-alueelle ovat vähäiset.

Suurten petolintujen pesäreviireitä ei ole ko. valtausalueella Petolintujen pesät 2012-rekisterin (Metsähallitus) perusteella.

Alueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia päätöksellä suojeltuja luontotyyppejä.

Alueella ei ole vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita eikä muutakaan vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta.

Alueella ei ole ulkoilu- eikä moottorikelkkailureittejä.

Poronhoidon tärkeät laidunalueet, porojen laidunkierto ja erityisesti vaadinten vasomisaalueet tulee ottaa huomioon malminetsintätyötä suunniteltaessa ja maastossa toimittaessa.

Lapin ELY-keskus toteaa, että malminetsintätoiminnan kaivantojäljet esim. kaivuoastot tulisi peittää vaiheittain tutkimusten etenemisen myötä, mutta viimeistään kahden vuoden päästä tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen. Yli-Nuorttijokeen ei saa johtaa malminetsintä- ja tutkimustoiminnassa mahdollisesti käytettäviä vesiä eikä soijaa. Soija tulee kerätä talteen koska valtausalue ulottuu Natura-alueen rajojen läheisyyteen eikä Yli-Nuortin ja alapuolisen Urho Kekkonen kansallispuiston Natura-alueen (FI1301701) Nuorttijoan veden laatua saa vaarantaa mm. jälkimmäisen suojeluperusteena olevan taimenen kutupaikkoja heikentämällä.

Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa oleville metsäteillä ja ajopoluilla. Hakijan tulee vanhan kaivoslain mukaisesti hakea maanomistajalta maastoliikennelupa.

Kemin-Sompion paliskunta

Kemin-Sompion paliskunta sijaitsee Itä-Lapissa Savukosken ja Sodankylän kuntien alueella. Se on poronhoitoalueen suurin paliskunta sekä pinta-alansa että eloporolukunsa suhteen tarkasteltuna. Paliskunnan toiminta perustuu luonnonlaitumiin, hyvin järjestettyyn laidunkiertoon ja organisoituun poronhoitoon. Kemin-Sompion paliskunnan ja Savukosken kunnan alueella porotaloudesta saa toimeentulonsa kokonaan tai osittain noin 200 henkilöä. Se on merkittävä osuus alueen työikäisestä väestöstä. Poronhoitokulttuurilla on vahvat perinteet ja poronhoito elinkeinona on aina ollut kilpailukykyinen vaihtoehto alueen nuorille.

Paliskunta on erittäin huolestunut koko ajan lisääntyvästä kaivostoimintaan tähtäävästä tutkimustoiminnasta alueellaan. Kyseinen toiminta aiheuttaa rauhattomuutta ja ylimääräistä liikehdintää porojen laidunalueilla sekä vaikeuttaa poronhoitotöitä ja lisää vahinkoja poroille. Jatkuvasti lisääntyvä kaivostoiminnan pelko aiheuttaa epävarmuutta porotaloudesta elävissä perheissä ja sitä kautta myös sosiaalisia ongelmia. Hakemuksen kohteena olevat ja sitä lähellä olevat erämaiset alueet soveltuvat kaikkein parhaiten poronhoidon harjoittamiseen eikä teollinen toiminta sovellu samoille alueille. Paliskunta esittää kielteisen kannan kyseiseen lupahakemukseen.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Pohjavesialue

Osa valtaushakemusalueesta Kaulus 1 sijoittuu pohjavesialueelle.

Geenireservimetsä

Osalla valtaushakemusalueista Kaulus 5 on geenireservimetsä. Mikäli hakemusalueelle myönnetään valtaus, tulee geenireservimetsän tarkka rajaus varmistaa Metsähallitukselta. Lisäksi toiminta geenireservimetsäalueella vaatii aina Metsäntutkimuslaitoksen ohjauksen.

Uhanalaiset kasvit

Hakemusalueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä on uhanalaisia kasvilajeja, kuten laaksoarho (*Moehringia lateriflora*). Toimenpiteitä ei tule tehdä lajien esiintymispaikoilla. Tarkemmat tiedot saa Lapin ELY-keskukselta.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee huomioida tiestön kuntotilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Metsähallituksen Itä-Lapin metsätiimin tiimiesimieheltä.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueena suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja puiden päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatu järjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden haltijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastine

Geologian tutkimuskeskuksella ei ole huomauttamista Kaulus 1-5 -nimisistä valtaushakemuksesta annettuihin lausuntoihin. Tutkimuskeskus ottaa huomioon työssään Metsähallituksen mainitsemat alueelle mahdollisesti jäävät kairausputket ja katkaisee ne mahdollisimman läheltä maanpintaa, niin ettei niistä koidu vahinkoa Metsähallitukselle, eikä kolmannelle osapuolelle. Mikäli tutkimusten yhteydessä on tarvetta poistaa puustoa tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa ottaa GTK yhteyttä Metsähallituksen Itä-Lapin metsätiimiin ja sopii niistä toimenpiteistä joilla pyritään minimoimaan alueella ja sen ulkopuolella tiestölle, puustolle ja taimikoille aiheutuvan vahingon ja sopimaan etukäteen korvauserusteista.

Osalla Kaulus 5 -aluetta on nk. geenireservimetsä. Mikäli tutkimukset kohdistuvat ko. alueelle, tullaan tutkimuskohteista neuvottelemaan Metsäntutkimuslaitoksen kanssa ja pyydetään heidän ohjausta alueella toimittaessa. Geenimetsärajaus tarkistetaan Metsähallitukselta.

Metsähallitus ilmoittaa, että osa Kaulus 1 -alueesta sijoittuu pohjavesialueeseen. Lapin ELY-keskus ilmoittaa kuitenkin, että alueella ei ole tärkeitä pohjavesialueita eikä muutenkaan vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta.

GTK huomioi Lapin ELY-keskuksen lausuman Yli-Nuortin (FI1301503) Natura-alueesta ja ilmoittaa, ettei tutkimusten missään vaiheessa käydä ko. alueella. Kaulus 1 -alueen pohjoisosassa lähellä tutkimusalueen rajaa esiintyvä laaksokärhön esiintymisalue huomioidaan ja varotaan käymästä esiintymisalueella ja sen läheisyydessä. Kaulus 1-2 -alueella tehtävät tutkimukset tehdään niin, ettei suoalueella esiintyvät suoluontotyyppien kasvillisuus tarpeettomasti heikenny ja sen vaikutukset Natura-alueelle ovat vähäiset.

GTK huomioi alueen poronhoidon kannalta tärkeän laidunalueen ja ottaa erityisesti huomioon vaadinten vasomisalueet ja vasomisajan malmietsintätyötä suunnitellessa ja maastossa toimiessaan. Ennen tutkimusten alkua otetaan yhteyttä Kemi-Sompion paliskuntaan ja sovietaan niistä seikoista, joilla voidaan minimoida porontaloudelle ja poronhoitotoihin liittyvät haitat.

Maastoajoneuvoilla liikuttaessa käytetään olemassa olevia tieuria ja maastossa olevia polkuuria.

GTK välttää kaikessa toiminnassa turmelemasta alueen luontoa enempää kuin se tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jääneet jäljet entisöidään mahdollisimman hyvin.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49,

55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Haetut valtausalueet sijaitsevat Soklin osayleiskaavan alueella. Kunta ei ole vastustanut valtausoikeuden suorittamista, joten valtausoikeuden myöntämiselle ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua valtauksen estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa

valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan tulee sovittaa tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajattava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arviointu määrä ja laatu* on todettu. Lisäksi Yli-Nuorttijokeen ei saa johtaa tutkimusvesiä eikä soijaa, ja Kaulus 1-2 -valtausalueiden suoalueilla tutkimukset tulee tehdä talvella.

Tämän päätöksen nojalla ei ole sallittua käyttää läheistä Natura-aluetta tutkimusten tekemiseen eikä kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä tarkoitettuun liikkumiseen ja alueiden käyttöön.

Kaulus 1-4 -valtausalueilla suoritettavien tutkimusten osalta on esitettävä tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle sekä toimitettava suunnitelma tiedoksi kaivosviranomaiselle hyvissä ajoin ennen tutkimustöihin ryhtymistä.

Perustelut: Valtausalueet Kaulus 1-4 sijaitsevat lähimmillään noin 30–150 metrin päässä Natura-alueesta (Yli-Nuortti FI1301503).

ELY-keskus on hakemuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että malminetsintä- ja tutkimustoiminnassa mahdollisesti käytettäviä vesiä tai soijaa ei saa johtaa Yli-Nuorttijokeen, ja että soija tulee kerätä talteen. Lausunnossa on myös todettu, että Kaulus 1-2 -valtausalueiden suoalueilla tutkimukset tulee tehdä talvella. Edellä mainittuja rajoituksia on perusteltu sillä, että valtausalueilla suoritettavien tutkimusten vaikutukset valtausalueiden lähellä sijaitsevien Natura-alueen luontoarvoihin olisivat mahdollisimman vähäiset.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteen perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista. Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen ja valtaajan esittämän kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaisen tutkimussuunnitelman, valtausoikeu-

den nojalla sallittuja tutkimustoimenpiteitä on rajattava ja niiden suorittamistapaa ohjattava Natura 2000 -verkoston välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Vaikka hakija on hakemuksessaan ja vastineessaan ilmoittanut, ettei tutkimusten missään vaiheessa käydä Natura-alueella, on valtaaja velvollinen esittämään tutkimussuunnitelman ELY-keskukselle määräyksessä asetettujen, valtausalueella suoritettavia tutkimustöitä koskevien rajoitusten vuoksi. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua ja että Natura-valinnan perusteena olevat luontoarvot säilyvät luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Tämän rajauksen jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausunnotmenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

13. Kaulus 1 -alueen osalta valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja tiedoksi kaivosviranomaiselle. Valtaajan on neuvoteltava ELY-keskuksen kanssa tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n tai luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan välittömästi Kaulus 1 -alueen rajan läheisyydessä, valtausalueen ulkopuolella, on uhanalaisen ja koko maassa rauhoitetun laaksoarhon kaksi esiintymää. Laaksoarhoa koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n mukaiset rauhoitusmääräykset, jotka sisältävät muun ohella lajin yksilöiden hävittämiskiellon. Laaksoarho kuuluu myös luontodirektiivin liitteen IV lajeihin, joten se luetaan suojelua vaativiin kasvilajeihin, joiden hävittäminen on kielletty.

ELY-keskuksen lausunnossa ja siihen annetussa täydennyksessä on todettu, että laaksoarhon esiintymät sijaitsevat noin 20 metrin päässä valtausalueen Kaulus 1 rajasta Yli-Nuorttjoen varressa. Lausunnon mukaan esiintymät eivät vaaranna, kun tela-alustaisilla maastoajoneuvoilla liikutaan valtausalueen sisällä ja jokivarressa ei maastoajoneuvolla liikuta joen suuntaisesti rantatörmillä noin 20 metrin varovyöhykkeellä Yli-Nuorttjoen rannasta eikä kairauspisteitä tehdä jokitörmälle. Kaivosviranomaisen karttatarkastelun perusteella toinen laaksoarhon mainituista esiintymistä sijaitsee valtausalueen Kaulus 1 rajalla. Edellä todettujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen (lupamääräyksessä 12 todetun veloitteen yhteydessä), jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- tutkimustoiminnan ei katsota aiheuttavan sellaisia haittoja muulle pohjavesialueelle (Kaulus 1 -valtausalueen koillisnurkassa), että sitä varten olisi annettava erillinen määräys. Lupamääräyksen 9 maaperän pilaamiskielto ja lupamääräyksen 14 viittaus muun lainsäädännön, kuten ympäristönsuojelulain ehdottoman pohjaveden pilaamiskiellon, noudattamisvelvollisuuteen katsotaan riittäväksi.
- paliskunnan esittämään kielteiseen kantaan liittyen viitataan lupamääräykseen 5. Lisäksi kaivoslaissa (503/1965) on lueteltu tyhjentävästi ne seikat, jotka ovat valtausoikeuden myöntämisen esteitä. Paliskunnan esiin tuomat seikat, kuten kaivostoimintaan tähtäävän tutkimustoiminnan lisääntyminen alueella, eivät ole kaivoslain tarkoittamia valtauksen esteitä. Valtausoikeuden nojalla on mahdollista suorittaa ainoastaan tutkimussuunnitelmassa kuvatun kaltaista malminetsintää eikä valtausoikeuden myöntämisedellytyksiä harkittaessa ratkaista sitä, olisiko valtausalue sovelias mahdolliseen myöhempään kaivostoimintaan.

On myös huomattava, että valtaaja on velvollinen suoraan kaivoslain (503/1965) nojalla suorittamaan tutkimustoimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Lisäksi kaivoslain 15.1 §:n nojalla valtaaja on velvollinen suorittamaan täyden korvauksen tapauksessa, jossa valtausalueella tai sen ulkopuolella suoritetusta tutkimustyöstä taikka alueiden käytöstä aiheutuu jollekin pysyvää tai ohimenevää vahinkoa tai haittaa.

- koska ns. geenireservimetsäksi osoitettua metsäaluetta ei ole luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla perustettu luonnonsuojelualueeksi eikä myöskään kaivoslain (503/1965) säännöksistä tai muusta lainsäädännöstä muuta johdu, luonnonsuojelulaissa tarkoitettut, lain nojalla jo perustettuja luonnonsuojelualueita koskevat säännökset eivät sinänsä tule sovellettaviksi tällä alueella. Valtausluvan myöntämiselle ei siten ole kaivoslain estettä geenireservimetsäksi tarkoitettun alueen osalta eikä tätä koskevaa lupamääräystä ole valtauspäätöksellä tarpeen antaa.

Kaivoslain (503/1965) nojalla valtaaja on velvollinen suorittamaan toimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Lupamääräykseen 4 viittaten Metsähallitus voi antaa valtaajalle tarvittavaa ohjausta myös geenireservimetsän huomioon ottamiseksi. Valtaaja tulee tarvittaessa ohjata neuvottelemaan Metsäntutkimuslaitoksen kanssa, mikäli tutkimuksia suoritetaan geenireservimetsäalueella. Myös hakija on todennut vastineessaan, että tutkimuskohteista neuvotellaan Metsäntutkimuslaitoksen kanssa ja pyydetään sen ohjausta alueella toimittaessa, jos tutkimukset kohdistuvat kyseiselle alueelle.

- mahdollisia puusto- ja taimikkovahinkoja sekä teiden käyttöä koskien viitataan lupamääräykseen 4. Kairausputkien katkaisemisen osalta viitataan lupamääräykseen 10 ja valtausalueen jälkitoimenpiteiden osalta lupamääräykseen 7.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **14.4.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Mikäli valituskirjelmä toimitetaan 1.4.2014 tai sen jälkeen, muutoksenhakijaa pyydetään huomioimaan, että Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet yhdistyvät 1.4.2014 lukien Pohjois-Suomen hallinto-oikeudeksi, jonka sijaintipaikka on Oulu. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat seuraavat: käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu, postiosoite: PL 189, 90101 Oulu, puhelin: 029 56 42800, telekopio: 029 56 42841, sähköposti: pohjois-suomen.hao@oikeus.fi.

Lista asianosaisista

Metsähallitus

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

